

Kto pisze historię?

Łukasz Migniewicz

Opis

W dobie powszechnego dostępu do informacji niezwykle ważne jest rozumienie, kto i w jaki sposób kształtuje naszą wiedzę o przeszłości. Wikipedia, jako jedno z najczęściej używanych źródeł wiedzy, jest zarówno skarbnicą informacji, jak i polem walki o narrację historyczną. W tym ćwiczeniu uczniowie stworzą (do wyboru) krótkie wideo, interaktywną prezentację, podcast lub infografikę, w których przedstawią mechanizmy manipulacji historycznymi faktami oraz sposoby ich wykrywania.

Zamiast analizować konkretne przypadki zmian w artykułach, uczniowie zastanowią się nad tym, kto pisze historię, jakie motywacje mogą kierować redaktorami Wikipedii oraz jakie mechanizmy mogą wpływać na kształtowanie narracji historycznych.

Ćwiczenie pozwala uczniom spojrzeć na historię z perspektywy jej kształtowania i manipulacji. Dzięki interaktywnemu formatowi uczą się krytycznego myślenia, analizy źródeł oraz pracy zespołowej. Różnorodność formatów prezentacji rozwija ich kompetencje cyfrowe, medialne i komunikacyjne. To świetne narzędzie, które nie tylko rozwija umiejętności analizy treści, ale także pozwala lepiej zrozumieć, jak budowana jest nasza wiedza o świecie.

Cele

- Zrozumienie, jak działa Wikipedia i kto ma wpływ na treści historyczne.
- Analiza mechanizmów edycji i sposobów manipulowania faktami.
- Rozwijanie krytycznego myślenia i umiejętności analizy źródeł.
- Kreatywne przedstawienie problemu poprzez multimedia.
- Ćwiczenie pracy zespołowej i skutecznej komunikacji.
- Doskonalenie umiejętności cyfrowych i medialnych.

Przebieg

1. Wprowadzenie do tematu

Nauczyciel przedstawia uczniom temat ćwiczenia, omawiając kluczowe pytania:

Kto pisze artykuły na Wikipedii?

Jakie mechanizmy regulują edycje?

Czy istnieje pełna neutralność w opisywaniu historii?

Jakie grupy mogą próbować wpływać na treści historyczne?

Jakie metody manipulacji faktami można spotkać w mediach?

Uczniowie zapoznają się z przykładowymi przypadkami sporów edycyjnych na Wikipedii oraz zasadami weryfikacji informacji. Nauczyciel prezentuje krótkie wideo instruktażowe dotyczące sposobu edycji artykułów na Wikipedii.

[Edytuj śmiało! Poradnik dla początkujących edytorów Wikipedii](#)

2. Podział na grupy i wybór tematu

Uczniowie dzielą się na 3-4 osobowe zespoły, które wybierają jeden z poniższych tematów:

„Historia pisana na nowo” – Jak różne narracje historyczne mogą zmieniać się w zależności od źródeł?

„Kto ma władzę nad wiedzą?” – Mechanizmy kontroli edycji i sposoby manipulacji faktami.

„Czy Wikipedia może być obiektywna?” – Analiza zasad neutralności i ich wyzwań.

„Wojny edycyjne” – Jak wygląda spór o historię na Wikipedii?

„Fake news w historii” – Jak dezinformacja wpływa na postrzeganie przeszłości?

3. Tworzenie materiału (45 minut)

Każda grupa przygotowuje multimedialną formę prezentacji swojej analizy, wybierając jeden z formatów:

Prezentacja interaktywna – np. w Canvie lub Prezi.

Animacja edukacyjna – wykonana za pomocą Powtoon, Animaker lub podobnych narzędzi.

Podcast – nagranie krótkiej dyskusji lub wywiadu na temat kontroli narracji w historii.

Infografika – podsumowanie najważniejszych mechanizmów manipulacji historią w formie wizualnej.

Nagranie własne – inscenizacja scenek przedstawiających spory o historię na Wikipedii.

Każda praca powinna zawierać:

Wyjaśnienie problemu manipulacji historią na Wikipedii.

Przykłady mechanizmów edycji i sposobów kontroli treści.

Omówienie zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

4. Prezentacja efektów

Każda grupa przedstawia swój materiał w wybranej formie. Po prezentacjach uczniowie wspólnie analizują projekty, zwracając uwagę na:

Jakie techniki manipulacji zostały omówione?

Czy informacje są poparte wiarygodnymi źródłami?

Jakie były największe wyzwania w przygotowaniu pracy?

Jakie wnioski można wyciągnąć na przyszłość?

5. Dyskusja końcowa (10 minut)

Na zakończenie nauczyciel prowadzi moderowaną dyskusję:

Czy jesteśmy w stanie uchronić historię przed manipulacją?

Jakie kroki możemy podjąć jako użytkownicy Wikipedii, aby zwiększyć jej rzetelność?

Jakie inne źródła warto wykorzystywać przy analizie historii?

Czy różne formy prezentacji treści zmieniają sposób ich odbioru?